

AZ ORSZÁGOS VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
2012. MÁJUS 16-ÁN MEGTARTOTT ÜLÉSÉNEK
A JEGYZŐKÖNYVE

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Jó reggelt kívánok. Tisztelettel köszöntöm az Országos Választási Bizottság ülésén megjelenteket, a Választási Iroda vezetőjét Sári Miklós urat, az Iroda és az Országos Választási Bizottság tagjait. Megállapítom, hogy a bizottság részéről 10 fővel teljes létszámban jelen vagyunk, így az ülésünk határozatképes. A tervezett napirendi pontjaink a következők lennének: 1. Népszavazási kezdeményezések támogatására összegyűjtött érvényes aláírások számának megállapítása; 2. Országos népszavazás, illetve népi kezdeményezések elbírálása; és a 3. lenne az Egyebek. Kérdezem, hogy van-e a napirenddel kapcsolatban valakinek észrevétele? Ha nincsen, akkor kérem, fogadjuk el a napirendet. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag 10 szavazattal a napirendet elfogadtuk.

Napirend

- I. Népszavazási kezdeményezések támogatására összegyűjtött érvényes aláírások számának megállapítása**
- II. Országos népszavazási és népi kezdeményezések elbírálása**
- III. Egyebek**

Felkérem az iroda részéről Jackli Tamás urat, legyen kedves ismertesse az LMP által benyújtott népszavazási aláírások ellenőrzésének eredményét. Köszönöm.

- I. Népszavazási kezdeményezések támogatására összegyűjtött érvényes aláírások számának megállapítása**

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A népszavazási kezdeményezéseket április elején adták le a kezdeményező magánszemélyek. Akkor az Országos Választási Bizottság a 45., 46., 47., és 48. számú határozatával döntött az aláírások ellenőrzéséről. A kezdeményezők nyilatkozata szerint annak száma meghaladta a 100 ezret, a nyilatkozatok szerint 150, 160, illetve 170 ezer körüli aláírás került benyújtásra, ez pedig alkalmas lehet arra, hogy érvényes és eredményes legyen az aláírásgyűjtés. Az elvégzett aláírás ellenőrzése a korábban bevett gyakorlat szerint történt, tehát matematikai módszerekkel egy mintavételre került sor, és ez alapján került megállapításra az az aláírásszám, ami érvényesnek tekinthető. Így elmondhatom, hogy a 45/2012. számú határozattal elrendelt aláírásgyűjtés esetében, mely a 72/2011. számú OVB határozattal hitelesített aláírásgyűjtő ív kapcsán lett lefolytatva. Megállapításra került, hogy összességében a leadott aláírások közül vélhetően 132367 darab aláírás az érvényes, matematikai módszerekkel valószínűsíthető, hogy az érvényes aláírások száma 130830 és 133905 között található. Ugyanígy elvégzésre került az ellenőrzés a 46/2012. számú határozat esetében, mely a 144/2011. számú OVB határozat alapján gyűjtött aláírásokra vonatkozik. Itt a matematikai módszerekkel valószínűsíthető, hogy az érvényes aláírások száma 132185, de nagy valószínűséggel mindenképpen 130652 ill. 133717 között található az érvényes aláírások száma. Ugyanígy a 47/2012. számú határozat esetében, ahol az alaphatározat, a hitelesítő határozat a 145/2011. számú volt, az érvényes aláírások száma valószínűsíthetően 134814, de figyelembe véve, hogy itt matematikai módszerről van szó, mindenképpen 133294 és 136333 közé esne az érvényes aláírások száma. Az utolsó a 48/2012. számú határozat alapján lefolytatott ellenőrzés, melynek alapja a 149/2011. számú határozat volt. Az ellenőrzés

eredményeképpen a valószínűsíthető jó aláírások száma 137606, de mindenképpen, ha a hibahatárt is figyelembe vesszük, az aláírások száma 136114 és 139098 közé esik. Ezek alapján megállapítható, hogy az aláírások száma az Alaptörvény 8. § (1) bekezdés 2. mondatában leírtaknak felel meg, tehát ha a 100 ezer aláírást eléri az aláírások száma, akkor a Parlament döntési helyzetbe kerül annak vonatkozásában, hogy kiírja-e a népszavazást. Amennyiben a Tisztelt Bizottság tagjai a részletesebb számokra is kíváncsiak, természetesen rendelkezésre állunk, és a jelentésnek a mellékletét képező részletes táblázatok is megtekinthetők.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen a tájékoztatást az ellenőrzés eredményéről. Kérdezem, hogy van-e valakinek ezzel kapcsolatban észrevétele, kérdése különös figyelemmel az LMP képviselőire, úgy tudom, hogy részükre rendelkezésre állt az a lehetőség, hogy részt vegyenek, és végig kísérik az ellenőrzés folyamatát. Nem tudom, hogy ez mennyiben történt meg.

Szabó Miklós OVB tag

Köszönöm Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Először azt mondanám, hogy az ismertetett adatokat természetesen minden további nélkül elfogadjuk, és egyben szeretném a párt nevében köszönetünket kifejezni azért a szorgalmas és szakszerű munkáért, ahogy a Nyilvántartási Hivatal munkatársai dolgoztak ezen az anyagon, és az általunk kiküldött megfigyelők minden kérdésére szakszerű választ is adtak. Köszönjük szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Azt hiszem, ez megnyugtató lehet mindenki számára, hogy az érintett szervezet képviselője rendben lévőnek találta teljes egészében az ellenőrzési munkát. Kérdezem, hogy van-e valakinek hozzáfűznivalója a dologhoz? Ha nincsen, akkor szavaznánk. Négy határozatot kellene meghoznunk minden egyes aláírásgyűjtéssel kapcsolatban. Gyakorlatilag az ellenőrzés eredménye azt állapította meg, hogy az érvényes aláírások száma meghaladja a 100 ezret, de nem éri el a 200 ezret, ez jogilag annyiban releváns, ha ez a határozatunk jogerőssé válik, akkor ezt követően az Országgyűlés elé kerülnek ezek a kérdések, és az Országgyűlés döntheti el, hogy ezekben a kérdésekben ír-e ki népszavazást, vagy sem. A határozataink szövege az lenne, hogy megállapítjuk, hogy az aláírások száma meghaladja az alaptörvény 8. § (1) bekezdés 2. mondatában foglalt, az országos népszavazási kezdeményezés érvényességéhez meghatározott számot. Először a 72/2011. számú OVB határozattal helybenhagyott kérdésről szavaznánk, amely egyébként az volt, hogy „Egyetért-e Ön azzal, hogy az alapszabadság kétharmadát a munkáltató a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban legyen köteles kiadni?” Aki e tekintetben ezt a határozatot támogatja, kérem, hogy szavazzon. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag hoztuk meg a határozatot. A következő ugyanilyen tartalommal a 144/2011. számú OVB határozattal elbírált aláírásgyűjtés, amelynek a kérdése így szólt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a tankötelezettség továbbra is annak a tanévnek a végéig tartson, melyben az érintett személy a 18. életévét betölti.” Kérdezem, hogy ki az, aki a határozat elfogadása mellett szavaz? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag döntöttünk. Következő a 145/2011. számú határozattal elbírált kérdés, mely a következőképpen szólt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a 100 napnál hosszabb próbaidőt munkaviszony esetében ne lehessen kikötni?” Kérdezem, ki az, aki a határozatot támogatja? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy ezt is egyhangúlag fogadtuk el. Az utolsó a 149/2011. számú határozattal elbírált kérdés, mely a következőképpen szólt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az álláskereső járadék folyósításának leghosszabb időtartama 260 nap legyen?” Kérdezem, ki támogatja a határozat elfogadását? Köszönöm szépen. Megállapítom, egyhangúlag döntöttünk. A határozat értelmében,

amennyiben ezen határozatok jogerőssé válnak, azt követően haladéktalanul erről tájékoztatni fogjuk az Országgyűlés elnökét, és ezt követően az Országgyűlés jár el ezekben az ügyekben. Köszönöm szépen. Ezzel az első napirendet megtárgyaltuk. A 2. napirendünk a népszavazási kérdések lennének. Felkérem szintén Tamást, hogy ismertesse az ismertetett kérdéseket. Köszönöm szépen.

II. Országos népszavazási és népi kezdeményezések elbírálása

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Négy kérdést javasolunk megtárgyalni az Országos Választási Bizottságnak a mai nap folyamán. Három kérdést egy személy nyújtott be, a negyedik kérdést pedig egy különálló magánszemély nyújtotta be. Az első kérdést **Szatmári Benő Zsolt**, az Árpádnépe Magyar Nemzeti Párt képviselőjében nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek eleget tesz, azon a következő található:

- 1. „Egyetért-e Ön azzal, hogy törvényeink és rendeleteink ne telessenek különbséget a pártok között nagyságuk vagy a választásokon elért eredményeik alapján (mert ha vannak az egyenlők között egyenlőbbek akkor az nem demokrácia).”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. A bizottság választott tagjai közül megkértem egy-egy kollegát, hogy a kérdés előkészítésében segítsenek. Az érintetteket kérem akkor kérdésenként, hogy legyenek szívesek felvezetni az elbíráláshoz szükséges részleteket.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen Elnök Úr! Előljáróban annyit, hogy rendszeresen azt szoktam javasolni, hogy sorrendben haladjunk a hitelesítés szempontjait tekintve, vagyis először azt vizsgáljuk meg, hogy országgyűlési hatáskörbe tartozik-e a kérdés, azt követően vizsgáljuk meg a kizárt tárgyköröket, és mondjuk harmadik elem legyen az egyértelműség vizsgálata. Azonban most kénytelen vagyok azt mondani, hogy a kérdés megfogalmazása sajnos nem teszi lehetővé azt, hogy eldöntsük azt, hogy érint-e például kizárt tárgykört a kérdés. Arra gondolok például, hogy amennyiben az indítványozó arra utalna, hogy valamilyen módon a választásokról szóló jogszabályokat is módosítani kívánja, akkor az kizárt tárgykör lenne az Alaptörvény szerint, azonban ez a fajta szándék, ami általában arra irányul, hogy a pártok között ne lehessen különbséget tenni, ez túl általános ahhoz, hogy ebben a kérdésben állást tudjunk foglalni. A pártok alkotmányos intézmények, ezt az Alaptörvény a Szabadság és felelősség fejezet 7. cikkében kinyilvánítja, ilyen értelemben nyilvánvalóan alaposan kell megvizsgálni a kérdést. Arra figyelemmel, hogy több részkérdésből áll, és nem világos sem a jogalkotó, sem pedig a választópolgár számára, hogy milyen jogalkotást céloz a kérdés, ezért az egyértelműség szempontja miatt ez ebben a formában nem hitelesíthető. Ha önmagában a **diszkrimináció** kérdését vetné fel, ahhoz is konkrétabb ismeretekkel kellene rendelkezni. Ha a pártok finanszírozása tekintetében szeretne változást az indítványozó, vagy sem, ezt sem tudjuk megállapítani, úgyhogy azt gondolom, hogy a kérdés nem egyértelmű. Köszönöm szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Értjük. Köszönjük szépen. Ezt nagyjából első ránézésre látni lehet, itt példának okáért a pártok nagysága meghatározás sem hinném, hogy kiállná az egyértelműség próbáját. Van-e valakinek hozzáfűznivalója az elhangzottakhoz, vagy kiegészítenivalója, esetlegesen más véleménye? Úgy látom, hogy egybehangzó az OVB álláspontja. Ennek megfelelően úgy tenném fel szavazásra ezt a kérdést, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítését az egyértelműség

hiánya miatt megtagadja? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 10 szavazattal egyhangúlag így döntöttünk. Nézzük a másodikat.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A következő kérdést szintén **Szatmári Benő Zsolt** nyújtotta be, szintén az Árpádnépe Magyar Nemzeti Párt képviselőjében. Az ív a jogszabályban előírt követelményeknek megfelel, és azon a következő található:

2. *„Egyérté-e Ön azzal, hogy a földbirtok tulajdonosa vagy bérlője a gépesített munkákat (szántás, vetés, aratás, stb.) csak személyesen végezhesse.”*

Tájékoztatásul mondom a bizottság tagjainak, hogy az aláírásgyűjtő ív mellett az előkészítést végző kollegájuk, dr. Bozsóki Éva témakidolgozása is megtalálható.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Ezt Éva vállalta. Részben el is küldte írásban az észrevételét, de azért röviden szóban a jegyzőkönyv számára, ha ezt összefoglalná, azt megköszönjük. Köszönöm szépen.

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

A 2. számú kérdés kapcsán vizsgálandó az egyértelműség körében, hogy mit jelent a földbirtok, a tulajdonos és bérlő, ez a két külön polgári jogi fogalom hogyan értelmezhető. Mivel két külön fogalomról van szó, ezért valójában az indítványozó két kérdést tett fel, tehát már ezért is nem felelhet meg a törvény azon kritériumának, hogy a kérdés világos, és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, hiszen a válaszadónak nincs lehetősége arra, hogy a két kérdés között mérlegeljen, és ennek megfelelően válaszoljon a kérdésre. Mi a helyzet azzal a többi használóval, szívésségi használóval, haszonbérlővel, alkalmazottal, segítő családtaggal, megbízottal, aki ebből a kérdéskörből kimaradt, és egyébként pedig a földön munkát végez? Mit jelent a gépesített munka? Mi tartozik ebbe a kérdéskörbe, a személyes munkavégzésen mit ért az indítványozó? Beletartozik-e ebbe a körbe a tulajdonos, vagy a bérlő családtagja, vagy nem tartozik bele. Úgy gondolom, hogy itt ez a feltett kérdés nem eléggé kimunkált az indítványozó részéről, hogy erre a kérdésre egyértelműen, népszavazáson válaszolni lehessen. Itt még nem beszéltünk arról, hogy a termőföldről szóló törvény a földbirtok fogalmát tulajdonképpen nem ismeri, hanem több kategóriára ossza a termőföldet, illetve a megmunkált földterületet. Így termőföldre, mezőgazdasági művelésre határolt belterületi földre, szántóra, szőlőre, gyümölcsösre, stb. Tehát tulajdonképpen a földbirtok fogalma sem kimunkált. Ebből kifolyólag úgy gondolom, hogy a népszavazásról és a népi kezdeményezésről szóló törvény 13. § (1) bekezdésébe foglalt egyértelműség követelményének a kérdésfeltevés nem felel meg, ezért azt javaslom, hogy a Tisztelt Országos Választási Bizottság a kérdés hitelesítését tagadja meg.

Dr. Pozsár-Szentmiklósv Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen. Csak annyit tennék hozzá Éva felvetéseihez, hogy ha az egyértelműség egyébként rendben lenne, akkor is felvethető az, hogy sérül az egyén önrendelkezési joga, hogyha őt arra kötelezik, hogy az általa bérelt, vagy egyébként az ő tulajdonában lévő földbirtokot személyesen kell majd megművelje. Ilyen kötelezettség alkotmányosan nem írható elő. Az pedig nyilván szintén nem értelmezhető, hogy mondjuk a földbirtok haszonbérlője, aki jogi személy is lehet, hogyan tudná személyesen végezni a gépesített munkákat. Azt gondolom, hogy ebből a szempontból is kifogásolható a megfogalmazás.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Van-e még hozzáfűznivaló? Ha nincsen, akkor az előzőekhez hasonlóan, alapvetően az egyértelműség hiányára való hivatkozással és indokkal. Kérdezem, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett szavaz? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag így döntöttünk, a kérdés hitelesítését az Országos Választási Bizottság megtagadta. Nézzük a 3. kérdést.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 3. kérdésnél még mindig ugyanaz a beadványozó, tehát **Szatmári Benő Zsolt**, az Árpádnépe Magyar Nemzeti Párt képviselőjében nyújtotta be az aláírásgyűjtő ívet. Az ív itt is megfelel a formai követelményeknek, azon a következő található:

3. „Egyetért-e Ön azzal, hogy magánszemélynek vagy bármilyen társaságnak a tulajdonában vagy bérleményében ne lehessen 100 hektárnál nagyobb földbirtok.”

Dr. Hunyadfalvi Ákos OVB tag

A feltett kérdésre a jogi megoldás, és azok a jogi érvek, amelyek igennel, vagy nemmel ezt a kérdést eldönthetik, ezek egyértelműek. Ugyanazok a fogalmak kerülnek, vagy kerülhetnek szóba, mint az előző, tehát az 1. és a 2. kérdésnél, amelyek itt már korábban elhangzottak. Termőföldet érint a kérdés, ez országgyűlési hatáskörbe tartozik, hiszen a termőföldről 1994-ben törvény született, ami sok módosuláson ment keresztül. Tehát az egyes kérdés az, hogy országgyűlési hatáskörbe tartozik-e a kezdeményezőnek a kérdése, a válasz az igenlő. A 2. kérdés, hogy tiltott tárgykört érint-e vagy nem, erre is egyértelműen lehet választ adni, hogy nem érint tiltott tárgykört. Marad a 3. sz. kérdés, ami megválaszolendő, az értelmezésével, érthetőségével kapcsolatban vetődnek-e fel olyan gondolatok, amelyek végeredményt tekintve nem tennék lehetővé azt, hogy ilyen kérdéskörben népszavazásra kerüljön sor. Én úgy gondolom, hogy abból következően, hogy több kérdést, különböző jogágakat érintő kérdés, ha úgy tetszik példálózóan felsorolva. Ezek eleve az egyértelműség kritériumainak nem felelnek meg, csak az emlékeztetés kedvéért magánszemélyekről, bármely társaságokról szól a kérdés első része, hogy ez belföldi, külföldi, hogy a tulajdon és a bérlemény, mint jogi, polgárjogi intézmény egyáltalán tartalmát tekintve mit jelent, ezek egymáshoz hogy viszonyulnak, ezek olyan módon megfogalmazott gondolatok, amelyekre egyértelmű válasz nem adható. Érdekes magának a földbirtok kifejezésnek a használata. Én úgy gondolom, és ezeket szándékosan csak példálózó szándékkal sorolom, visszahivatkozva, vagy utalva magára a kérdésre. Ezekre igennel, nemmel válaszolni nem lehet, én arra teszek javaslatot, hogy a bizottság a hitelesítést tagadja meg.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Csak az érdekesség kedvéért, a bérleményében kifejezés, hogy ott vajon mit érthetett a kérdést feltevője, hogy bérlőként, vagy bérbeadóként a bérleményében valaki tartózkodik. Én is csak megerősíteni tudom az Ákost, hogy nem egyértelmű a kérdés.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Nekem is ez a véleményem, hiszen maga a földtörvény **törvényesen** megkülönbözteti azt, hogy most magánszemélyről, vagy társaságról van szó. Nyilván egész más a dolog megítélése, ha tulajdonról beszélünk, vagy egyéb jogcímenek fennálló használatról, amik közül a bérlemény csak egyik a sok lehetőség közül. Ha nincsen más vélemény, akkor szavaznánk. Az egyértelműség hiányára való figyelemmel a kérdés hitelesítése megtagadására teszek javaslatot. Ki az, aki ezt támogatja? Köszönöm. Megállapítom, hogy egyhangúlag fogadtuk el ezt a határozatot. Nézzük a negyediket.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 4. kérdést magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés található.

4. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy magyar állampolgár saját tulajdonában lévő lakóingatlanát sem közüzemi díjtartozás, sem kölcsöntartozás okán elárverezni ne lehessen?”*

Felhívnám a Tisztelt Bizottság figyelmét, hogy a benyújtott aláírásgyűjtő ív nem felel meg a 11/2008. számú ÖTM rendeletnek, nem az ott előírt minta alapján került benyújtásra.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Hogy csak mást ne mondjak, a személyi azonosítója helyett, a személyigazolvány számot kérné, illetve nincsen az aláírásgyűjtő polgár aláírására sem rovat. Ezek olyan alapvető hiányosságok az eddigi gyakorlatunk szerint, amelyek önmagában nem teszik lehetővé ennek a hitelesítését. Kérdezem, hogy van-e valakinek más véleménye, vagy egyáltalán hozzáfűznivalója? Ha nincsen, akkor az elhangzottakra figyelemmel a kérdés, az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása mellett ki szavaz? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag megtagadtuk ennek a hitelesítését. Ezzel a második napirendet is lezártuk. Van-e az egyebek között valami?

III. Egyebek

K. L-né beadványa

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A múltkori ülésén döntöttek aláírások ellenőrzésének elrendeléséről, mégpedig abban a kérdésben, hogy „Kezdeményezzük, hogy az Országgyűlés tűzze napirendre azt, hogy legyen önálló büntetőjogi törvényi tényállás a családon belüli erőszaknak Magyarországon.” A múltkori ülés az május 2-án volt, a kezdeményező előtte való nap május 1-jén adta át az aláírásokat. Ezt követően érkezett a levél és annak mellékleteként egy aláírásgyűjtő ív. A levelet egy – a kezdeményezővel nem azonos – magánszemély küldte. Tekintettel arra, hogy az íveket csak a kezdeményező és ő is csak egy alkalommal adhatja le, ezért nyilvánvalóan ennek az ívnek az ellenőrzése már nem lehetséges. Az ív gazdája az Országos Választási Bizottság, tehát döntenie kéne a sorsáról, hogy mi legyen. Javasoljuk, hogy az OVB rendelje el ennek megsemmisítését.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. A helyzet egyértelmű. Úgy látom mindenki egyetért a javaslattal, ennek megfelelően fogunk eljárni. Más nem lévén a bizottság ülését bezárom, és mindenkinek köszönöm az ülésen való részvételét.

k.m.f

**dr. Bordás Vilmos s. k.
elnök**